

BIỆN PHÁP QUẢN LÝ VÀ THU HÚT HỌC SINH - SINH VIÊN Ở NỘI TRÚ KÝ TÚC XÁ TRƯỜNG CAO ĐẲNG NÔNG NGHIỆP NAM BỘ

ThS. Huỳnh Lê Ninh Khoa
Phòng Công tác sinh viên

TÓM TẮT

Trong thời gian qua, trường cao đẳng Nông Nghiệp Nam Bộ đã quan tâm đến công tác quản lý và thu hút học sinh sinh viên ở nội trú ký túc xá. Song kết quả chưa đạt được như mong muốn. Nếu chúng ta có những biện pháp quản lý và thu hút học sinh sinh viên nội trú thích hợp như: Tổ chức các hoạt động sinh hoạt tập thể, tăng cường tính tự chủ, năng động sáng tạo, bồi dưỡng kỹ năng sống, tự học thì sẽ góp phần nâng cao số lượng ở ký túc xá và chất lượng học tập của học sinh sinh viên.

SUMMARY

In recent years, the Agriculture Southern colleges has been very interested in its management task to attract student to the living and study condition in the dormitory. However, the expected results has not achieved yet. If the college has effective measures of management to attract students to the dormitory through organization of collective activities, training of life skills, enhance of activeness and creativeness and self study, it would contribute to increasing the number and the learning quality of students in the dormitory

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Từ khi thành lập đến nay nhà trường luôn quan tâm đến các hoạt động của học sinh sinh viên (HSSV) nội trú ký túc xá (KTX), trước đây số HSSV nội trú trong trường chiếm phần lớn số học sinh của toàn trường nhưng hiện nay do điều kiện phát triển của mạng thông tin xã hội, kinh tế thị trường... các em có điều kiện khá hơn nên thích được ở tự do, thoải mái, nên nhiều HSSV thuê nhà trọ ở bên ngoài không vào ở KTX nhà trường.

Ở độ tuổi mới lớn, các em có sự phát triển về mặt tâm sinh lí mạnh mẽ, có sự tồn tại song song “vừa tính trẻ con, vừa tính người lớn”, mặt tích cực đó là các em có tính tự phê và có khả năng lập luận logic, các em muốn độc lập trong mọi lĩnh vực và thích tham gia các hoạt động xã hội, ngoại khóa, ... để khẳng định mình. Tuy nhiên, cũng không ít tiêu cực là các em bướng bỉnh không nghe lời thầy cô và gia đình, khó bảo, rất dễ bị lôi kéo vào những việc làm xấu như: bỏ học chơi game, đánh bài, hút thuốc, uống rượu,... mà gia đình, nhà trường và xã hội không mong muốn.

Mặt khác việc quản lý thời gian ngoài giờ lên lớp của HSSV nội trú vẫn còn nhiều bất cập, các điều kiện đảm bảo cho việc tự học và sinh

hoạt tập thể của HSSV còn thiếu thốn, chưa lôi cuốn được các em tham gia vào các hoạt động vui chơi giải trí lành mạnh của nhà trường. Điều này làm nảy sinh nhiều vấn đề phức tạp. Vì vậy cần phải nghiên cứu cả về lý luận và thực tiễn, để tìm ra phương hướng giáo dục động cơ học tập, rèn luyện cho HSSV; tìm ra những biện pháp quản lý tốt các hoạt động của HSSV nội trú nhằm thu hút các em vào ở KTX là việc hết sức cần thiết.

2. NGUYÊN NHÂN THỰC TRẠNG KÝ TÚC XÁ

Về ưu điểm:

Trong những năm qua, trường đã tiến hành thực hiện tốt các công tác tiếp nhận sắp xếp chỗ ở cho HSSV nội trú, tổ chức các hoạt động văn thể mỹ, quản lý và tổ chức hoạt động tự học trong ký túc xá, quản lý việc thực hiện nội quy của HSSV trong KTX... và đã đạt được những kết quả đáng khích lệ: công tác tiếp nhận và sắp xếp chỗ ở cho học sinh nội trú cho đến thời điểm này chưa xảy ra bất kỳ sai sót nào, chưa có HSSV nào khiếu kiện, thắc mắc về các vấn đề liên quan đến công tác này; phòng Công tác HSSV thực hiện tốt việc quản lý nội quy của HSSV trong KTX; các em ở KTX tham gia khá đầy đủ các phong trào văn, thể mỹ do trường và

các đoàn thể phát động, đạt được những thành tích đáng kể, có nhiều cá nhân và tập thể đạt giải cao trong các kỳ thi.

Tập thể giáo viên, nhân viên quản lý luôn đoàn kết, có kinh nghiệm trong công tác. Triển khai các kế hoạch đề ra giáo viên đều chấp hành một cách nghiêm túc, đúng nội dung, đúng chương trình giảng dạy, kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh theo đúng qui chế đề ra.

Bảng thống kê số lượng HSSV ở KTX 5 năm gần nhất

Năm học	Số lượng	Tỷ lệ (%)	Ghi chú
2010-2011	482	81,41	Tổng chỗ ở trong KTX là 592
2011-2012	479	80,91	
2012-2013	406	68,58	
2013-2014	351	59,29	
2014-2015	311	52,53	

Một số hạn chế:

Theo điều tra, khảo sát về công tác quản lý đối với HSSV nội trú của trường, bên cạnh những mặt mạnh trong công tác quản lý vẫn còn một số hạn chế, bất cập như: một số cán bộ quản lý và giáo viên nhà trường chưa quan tâm đến kế hoạch và nội dung tự học của HSSV nói chung và HSSV nội trú nói riêng, chưa chú trọng kỹ năng tự học cho các em. Việc kiểm tra đánh giá kết quả tự học, học nhóm chưa được thường xuyên, chưa kết hợp chặt chẽ các hoạt động dạy - học trên lớp với các hoạt động ngoài giờ lên lớp. Công tác tổ chức thi, kiểm tra, đánh giá kết quả của HSSV còn rập khuôn, máy móc chưa cải tiến, có giáo viên kiểm tra bài còn mang tính chủ quan, chỉ tập trung vào bài dạy không rộng mở kiến thức áp dụng vào thực tiễn nên chưa góp phần tích cực vào việc nâng cao chất lượng tự học. Cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ cho tự học và ăn ở của HSSV nội trú còn nhiều hạn chế, chưa đáp ứng đủ và kịp thời nhu cầu của các em.

Nguyên nhân là do số đông HSSV của trường hiện nay còn lười nhác, xem việc đi học là nghĩa vụ, nên thiếu tự giác, thiếu tích cực, thiếu ý chí vươn lên trong học tập. Việc tổ chức các hoạt động tác động đến nhận thức, kỹ năng tự học của các em có quan tâm nhưng chưa thường xuyên; cơ chế phối hợp giữa các bộ phận trong quản lý, dạy học chưa đồng bộ, chưa tạo ra được sức thu hút, chưa xây dựng bầu không khí tâm lý tích cực trong tập thể HSSV.

3. GIẢI PHÁP

3.1. Nguyên tắc đề xuất giải pháp

- Các biện pháp quản lý phải phù hợp với đường lối, nguyên lý giáo dục của Đảng, Nhà nước, các qui chế, qui định của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

- Các biện pháp quản lý phải góp phần nâng cao kết quả quản lý HSSV nội trú của nhà trường.

- Các biện pháp phải phát huy được vai trò điều khiển, định hướng của giáo viên, cán bộ quản lý trong giảng dạy, quản lý và phát huy được tính tự giác, tích cực, chủ động, sáng tạo của HSSV nội trú.

- Các biện pháp quản lý phải đồng bộ, tạo nên sức mạnh tổng hợp của toàn bộ hệ thống để nâng cao hoạt động quản lý HSSV nội trú.

- Các biện pháp quản lý phải có tính thực tiễn và tính khả thi trong quá trình thực hiện.

3.2. Các giải pháp cụ thể

3.2.1. Phối hợp chặt chẽ sự quản lý của các khoa, phòng ban trong trường đối HSSV

- Giáo viên và quản lý HSSV xác định quỹ thời gian tự học cho các em ở trên lớp cũng như ở KTX.

- Sắp xếp và phân phối thời gian của từng môn học lý thuyết cũng như thực hành cho cả năm học hay từng học kỳ, từng tháng, từng tuần.

- Hướng dẫn cho HSSV thực hiện kế hoạch tự học ở trên lớp và tại KTX, tập trung tư tưởng vào tự học, kiên trì, không nản chí, phải coi nó như là mục tiêu phấn đấu của bản thân.

- Thông báo kế hoạch của HSSV với cán bộ quản lý KTX để có cơ chế phối, kết hợp quản lý nhịp nhàng giữa các bên.

- Các khoa chuyên môn, giáo viên chủ nhiệm lớp cần thường xuyên trao đổi với phòng Công tác

sinh viên và gia đình của HSSV để nắm bắt thông tin của từng HSSV và có biện pháp xử lý kịp thời.

- Kết hợp với các phòng, khoa, tổ bộ môn mời chuyên gia hoặc cựu HSSV thành đạt về trường để giao lưu với HSSV về phương pháp học tập, ngành nghề... để cho các em hiểu và thích thú hơn với ngành mà mình đã chọn học.

- Cán bộ quản lý KTX thường xuyên kiểm tra, thăm hỏi để nắm bắt tâm tư, nguyện vọng và giải đáp những thắc mắc cần thiết của các em nội trú trong KTX.

3.2.2. Phát huy vai trò tự quản của HSSV thông qua các hoạt động của Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh

- Phát động các phong trào “Đôi bạn cùng tiến”, “Thi đua học tốt”, “Xây dựng lối sống lành mạnh”... để chào mừng các ngày lễ lớn như 2/9, 8/3, 20/11... thường xuyên tạo sự hứng khởi cho HSSV tham gia vào không khí thi đua, học tập.

- Thiết lập các nhóm tự quản, cờ đỏ... để kiểm tra chéo các lớp học trong trường cũng như các phòng tại KTX.

- Phát huy mạnh mẽ vai trò của đội thanh niên xung kích là những HSSV tại KTX thay phiên nhau hỗ trợ các cán bộ quản lý trong công tác kiểm tra, đôn đốc thực hiện hoạt động vệ sinh và thực hiện nếp sống văn minh tại KTX.

3.2.3. Đẩy mạnh các hoạt động văn hóa, văn nghệ thể dục thể thao trong KTX

- Xây dựng phong trào thể dục thể thao như bóng đá, bóng chuyền, cầu lông... để thu hút cả cán bộ, giáo viên và HSSV cùng tham gia. Tổ chức các giải thi đấu thể thao, văn nghệ nhân dịp chào mừng những ngày lễ lớn.

- Phối kết hợp với các trường học khác trên địa bàn, tổ chức các chương trình giao lưu, các cuộc thi văn hóa, văn nghệ như tiếng hát Học sinh - Sinh viên, thi cắm hoa, bóng đá...

3.2.4. Đẩy mạnh giữ vững an ninh trật tự cho HSSV ở KTX

Phụ huynh của HSSV rất quan tâm đến an ninh trật tự trong KTX, nếu làm tốt công tác này thì sẽ tạo lòng tin cho phụ huynh, càng thu hút nhiều HSSV vào ở KTX. Việc đảm bảo an ninh trong KTX là biện pháp cần thiết giúp HSSV có

cuộc sống yên tâm, thoải mái, tạo niềm tin về mặt tâm lý cho HSSV nội trú, tạo nhu cầu và thói quen sống theo pháp luật, dần dần trở thành ý thức tự giác trong HSSV. Do đó cần đẩy mạnh hơn nữa những mặt sau:

- Phòng công tác HSSV cùng với tổ Bảo vệ chủ động phối hợp với chính quyền địa phương giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội nhất là trong quan hệ giữa HSSV với trường, với nhân dân địa phương...

- Yêu cầu HSSV nội trú phải chấp hành nghiêm chỉnh nội quy KTX, các qui định về phòng chống tệ nạn xã hội....

- KTX có cán bộ trực thường xuyên để duy trì trật tự và giải quyết các vụ việc xảy ra. Kiểm tra chặt chẽ các đối tượng vào ra KTX.

- Theo dõi chặt chẽ những trường hợp đặc biệt chú ý đó là những HSSV bị trường cho thôi học hay bị đuổi ra khỏi KTX nay trở lại KTX gây mất an ninh trật tự.

3.2.5. Đầu tư cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ các hoạt động của HSSV

- Xây dựng hệ thống wifi trong toàn trường có tốc độ cao, đủ dung lượng đáp ứng yêu cầu của HSSV; kịp thời ban hành các nội quy, qui định về quản lý sử dụng cơ sở vật chất, thiết bị dạy học gồm: nội qui phòng máy tính, phòng đa phương tiện, thư viện, phòng thí nghiệm, phòng học, các qui định về sử dụng trang thiết bị dạy học, khu vui chơi, sân thể thao... với phương châm: giữ tốt, dùng bền, an toàn, tiết kiệm, chống lãng phí.

- Triển khai cho giáo viên, học sinh nắm vững cách sử dụng các loại thiết bị, nhất là những thiết bị hiện đại. Khuyến khích giáo viên sử dụng các phương tiện giảng dạy hiện đại vào giảng dạy góp phần đổi mới phương pháp dạy, tạo sự hứng thú trong quá trình học tập cho HSSV, thúc đẩy HSSV học tập và sử dụng các thiết bị hỗ trợ học tập.

- Duy trì nề nếp bảo quản, bảo trì và khai thác có hiệu quả trang thiết bị hiện có của trường, việc bảo quản, bảo trì, kiểm tra sửa chữa hàng tuần, hàng tháng, hàng kì. Cần thực hiện tốt kế hoạch này bởi vì nếu không thực hiện theo kế hoạch thì máy móc sẽ hư hỏng, gây lãng phí, tốn thời gian, tiền của và chậm tiến độ dạy và học. Cử cán bộ

giáo viên đi tham quan các trường bạn để học hỏi kinh nghiệm.

- Cán bộ phụ trách cơ sở vật chất, cán bộ thư viện thường xuyên được đi tập huấn nghiệp vụ để tiến hành cải tiến hoạt động của thư viện như tăng thời gian hoạt động của thư viện, nghiên cứu hình thức phục vụ của thư viện vào buổi tối để HSSV tự học, tự nghiên cứu, đồng thời bổ sung thêm đầu sách mới để nâng cao nhận thức của HSSV. Tiến hành sử dụng quản lý sách cũng như thiết bị học tập bằng phần mềm máy tính.

- Để nâng cao hiệu quả sử dụng cơ sở vật chất, cần thực hiện biện pháp hành chính kết hợp với biện pháp thi đua, khen thưởng, yêu cầu giáo viên tự bồi dưỡng, nghiên cứu sử dụng thành thạo các thiết bị hiện đại.

4. KẾT LUẬN

Trong công tác quản lý và thu hút HSSV vào ở nội trú trong KTX thì cần phải có các biện pháp, tuy nhiên nếu chỉ thực hiện các biện pháp một cách miễn cưỡng thì hiệu quả sẽ không cao. Như vậy thì phải làm thế nào? Qua kinh nghiệm của bản thân, tôi rút ra một điều: Là một giáo viên phải có tâm với nghề và thương yêu HSSV như con em của chính mình, mọi việc làm của mình đều phải vì HSSV, đều đặt mình vào vị trí của các em, phải làm gương cho các em về mọi mặt: tác phong, giờ giấc, không ngừng bồi dưỡng đạo đức cách mạng, lập trường chính trị, phải ra sức đoàn kết giúp đỡ nhau cùng tiến

bộ... thực hiện nghiêm túc thì hiệu quả giáo dục sẽ cao.

Trên đây là một số chia sẻ kinh nghiệm của tôi trong công tác quản lý và thu hút HSSV vào ở nội trú trong KTX, mong nhận được những ý kiến đóng góp chân tình của các bạn đồng nghiệp để công tác quản lý của chúng ta có hiệu quả hơn, góp phần vào công tác xây dựng và phát triển nhà trường trong giai đoạn mới.

TÀI LIỆU THAM THẢO

- [1]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2007). *Quy chế học sinh, sinh viên các trường đại học, cao đẳng và trung cấp chuyên nghiệp hệ chính quy*.
- [2]. Chính phủ nước CHXHCNVN (2001) *Chiến lược phát triển giáo dục 2001-2010* (ban hành theo quyết định số 201/2001/QĐ-TTg ngày 28/12/2001 của Thủ tướng Chính phủ).
- [3]. Trần Kiểm (2004), *Khoa học quản lý giáo dục một số vấn đề về lý luận và thực tiễn*, Nhà xuất bản Giáo dục.
- [4]. Luật Giáo dục (2005), NXB Giáo dục, Hà Nội.
- [5]. Trần Văn Trọng (2009), *Biện pháp quản lý hoạt động tự học của học sinh trường Văn hóa 3, Bộ Công an*”, Luận văn thạc sỹ Giáo dục học, Hà Nội.

-Người phản biện: ThS. Nguyễn Văn Côn

-Ngày duyệt đăng: 6/7/2015.